

Gerszowski Pinkus

Kategorie: Biografie

Ur. w 1876 r. Osobisty przyjaciel i współpracownik Prezesa Rumkowskiego z okresu przedwojennego. Cieszył się jego zaufaniem, piastując następujące stanowiska: członek prezydium NIK-u (Najwyższa Izba Kontroli), potem kierownik Banku Przełożonego Starszeństwa Żydów (vide Bank). W marcu 1944 r. po likwidacji Banku współkierujący Pralnią Chemiczną (Grawe). Gerszowski, przed wojną zamożny fabrykant, wspierał finansowo działalność Prezesa Rumkowskiego związaną głównie z opieką nad sierotami. Gerszowski był bardzo poważany w getcie ze względu na swoją elegancję i godne zachowanie.

[a](#)-Oskar Singera[-a](#)

Urodził się w Skidlu koło Grodna. Do Łodzi rodzina przeprowadziła się w 1876 r. Gerszowski otworzył w 1904 r. Fabrykę Mechaniczną Wyrobów Wełnianych „Pinkus Gerszowski i S-ka” mieszczącą się przy ul. Piotrkowskiej 73. Należał do bliskich współpracowników Rumkowskiego, pełniąc funkcję kuratora w zarządzie Internatu dla Dzieci Żydowskich i Fermy w Helenówku, a od marca 1939 r. – wiceprezesa. W zarządzie Internatu była także żona Gerszowskiego Chana (ur. 1875). Należał również do zarządu Towarzystwa Opieki nad Sierotami „Dom Sierot” oraz Stowarzyszenia Humanitarnego „Montefiore Bnej-Brit” (w 1937 r. pełnił funkcję skarbnika). Był korespondentem tygodnika „Nasz Przegląd”.

Przed wojną mieszkał wraz z żoną przy ul. Przejazd 40 (obecnie ul. J. Tuwima), w getcie przy ul. Limanowskiego 8 i ul. Podrzecznej 14/37. 16 października 1939 r. został powołany do Rady Starszych przy Gminie Wyznaniowej Żydowskiej. Razem z pozostałymi członkami został zaaresztowany 11 listopada 1939 r. i osadzony w więzieniu na Radogoszczu (vide). Prawdopodobnie dzięki wstawiennictwu Rumkowskiego został uwolniony, ale nie wszedł do drugiego składu Rady Starszych, został natomiast powołany przez Prezesa w skład Komisji Doradczej (Beratungskommision) oraz do NIK-u. 9 sierpnia

1942 r. Rumkowski mianował go przewodniczącym Banku przy ul. Ciesielskiej 7.

13 czerwca 1943 r. w Kronice pojawiła się wzmianka o tym, że Rumkowski „udał się do swojego starego przyjaciela Gerszowskiego, kierownika banku, który ostatnio nie czuje się dobrze. Obydwu wiąże długoletnia przyjaźń i współpraca na polu społecznym jeszcze sprzed wojny”. W sierpniu 1944 r. znalazł się w grupie robotników Wydziału Metalowego, skierowanej przez Auschwitz do Stuthoffu i dalej do Drezna, gdzie zmarł 6 grudnia 1944 r. Pochowany został na cmentarzu w Tolkewitz

Przypisy

a-a Dopisane ręcznie.

Źródła

Encyklopedia, s.77.

Kronika, t. 3, s. 278, zapis z 13 czerwca 1943 r.; APŁ, 1381/1449, Akta Towarzystwa pn. Internat dla Dzieci w Helenówku; APŁ, 1381/1471, Akta stowarzyszenia Łódzkie Towarzystwo Opieki nad Sierotami „Dom Sierot”; APŁ, 1381/1211, Akta Stowarzyszenia Humanitarnego „Montefiore Bnej-Brit”; APŁ, 278/308, s. 158; P. Cziborra, KZ Dresden Streiesen, Das Familienlager Berndorsf & Co. in der Schandauer Strasse 68, Bielefeld 2013, s. 31, 183.

Tagi

administracja żydowska gospodarka

Data aktualizacji: 30-07-2026

Data dodania: 17-04-2025